

ת"פ 53816/10/19 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 53816-10-19 מדינת ישראל נ' פלונית

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	באמצעות ב"כ עו"ד חן יבין
נאשמת	פלונית
	באמצעות ב"כ עו"ד סגי זקס

החלטה כללי

1. לפניי בקשת ב"כ הנאשמת לביטול כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשמת, וזאת מחמת טענת הגנה מן הצדק, ובהתאם לסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ").

2. כנגד הנאשמת תלוי ועומד כתב אישום המייחס לה ביצוע עבירת היזק לרכוש במזיד, עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"), ועבירת איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 09/07/19 בשעה 02:00 או בסמוך לכך, הזיקה הנאשמת לרכושה של שכנתה, הגברת אליס קלינגמן (להלן: "המתלוננת"), בכך שהשליכה אבן על דלתה וגרמה לנזק שערכו כ-2,051 ₪, וכן גרמה נזק למזוזה שעליה, שערכה כ-150 ₪.

בהמשך למתואר, ביום 10/07/19 בשעה 07:50 או בסמוך לכך, איימה הנאשמת בהתנהגותה על המתלוננת בכך שדפקה בחוזקה על דלת ביתה.

טענות הצדדים

3. ב"כ הנאשמת טען בבקשתו מיום 20/12/20 כי יש להורות על ביטול כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשמת, וזאת בשם לב לזמן הממושך אשר עתיד לחלוף מעת שהופנתה לבדיקה פסיכיאטרית ועד למועד הנוכחי הקבוע לבדיקתה, בסוף חודש אוקטובר 2021, ומטעמים של הגנה מן הצדק.

לטענת ב"כ הנאשמת, הסעד שרשאי בית המשפט להעניק במסגרת דוקטרינת ההגנה מן הצדק הוא כלי רב עוצמה המאפשר לו לבקר את התנהלות רשויות האכיפה, ולאזן באופן ראוי את כלל האינטרסים והשיקולים העומדים בעצם

עמוד 1

ניהול ההליך הפלילי, וכי נקבע שבית המשפט רשאי לעשות שימוש בדוקטרינה זו אף במקום שמעשי הרשות לא נעשו מתוך כוונת זדון או בכוונת מכוון.

כמו כן, ציין כי על הבחינה האם ניהול ההליך עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית להיעשות לא רק כלפי התנהלות התביעה אלא גם כלפי רשויות אחרות ולגורמים אחרים המשפיעים על ההליך המשפטי.

ב"כ הנאשמת ביקש לבסס טענתו על שני אדנים: האחת - טענת אפליה, והשנייה - פגיעה בתחושת הצדק וההגינות.

טענת אפליה - לדבריו, בימים אלה תקופת ההמתנה למתן חוות דעת פסיכיאטרית במחוז הדרום איננה מתקבלת על הדעת ונעה בין 9-12 חודשים, באופן שגורם עינוי דין לנאשמים, ואף הוביל לפניית הסנגוריה הציבורית לגורמים הרלוונטיים בבקשה למגר התופעה, וכן כי במקרה ספציפי זה עיכוב ההליך עומד על כ-20 חודשים.

לטענתו, התנהלות זו של הפסיכיאטר המחוזי מעבירה מסר מזלזל לציבור הנאשמים, ובייחוד לנאשמים תושבי הדרום, אשר לדבריו מופלים לרעה בכך שמשך ההמתנה לקבלת חוות דעת במחוז זה ארוך משמעותית ממחוזות אחרים, בהם זמן ההמתנה עומד על בין שלוש לחצי מהזמן לו ממתנים נאשמים במחוז הדרום. לטענתו, ערך השוויון הנגזר מחוק יסודי: כבוד האדם וחירותו מחייב מתן הזדמנויות שוות מטעם המדינה.

עוד ציין ב"כ הנאשמת כי עוצמת הפגיעה באוכלוסיית הדרום מועצמת נוכח העובדה כי אוכלוסייה זו מאופיינת במצב סוציו-אקונומי נמוך, ואשר רבים בה סובלים מפגיעות נפשיות שונות על רקע פוסט טראומה ומצבי דחק בשל סבבי הלחימה מול רצועת עזה, אליהם אף מתווסף מצב החירום הקיים בארץ בשל נגיף הקורונה בתקופה זו.

טענה לפגיעה בתחושת הצדק וההגינות - ב"כ הנאשמת הוסיף וטען כי עיכוב בלתי סביר בקבלת חוות הדעת יוצר מצב פסול לפיו אדם העשוי לחסות תחת הגנה מחמת אי שפיות הדעת מוצא עצמו עומד לדין על פני תקופה ממושכת, וכי העיכוב פוגע משמעותית בקו ההגנה בדבר האחריות בשעת ביצוע המעשה - שהרי ידועה חשיבות רבה בביצוע הבדיקות הפסיכיאטריות סמוך ככל הניתן לאירוע נשוא כתב האישום. כמו כן, טען כי ההמתנה הממושכת לחוות הדעת מובילה להימשכות ההליך באופן המוביל לעיוות דין, ומשחית זמנם של עורכי הדין מטעם המדינה ומטעם ההגנה.

ב"כ הנאשמת הפנה להחלטותיו של מותב זה (ת"פ 8159-12-19, ת"פ 26114-04-19 ות"פ 21733-08-19) אשר עוסקים בסוגיה דומה ובהם צוין כי התנהלות הפסיכיאטר המחוזי איננה סבירה ופוגעת בזכויות הנאשמים. כמו כן, הפנה להחלטת מותב זה בת"פ 52894-07-19, בו התקבלה טענת ב"כ הנאשמת לעניין ביטול כתבי האישום בשל טענת הגנה מן הצדק, וטען כי במקרה המונח לפניי כעת העיכוב ממושך יותר וחומרת העבירות פחותה, מאחר ומדובר בפגיעה ברכוש בלבד ובכתב אישום אחד בלבד - ומשכך יש לקבל עתירתו.

עוד טען ב"כ הנאשמת כי מצבה הנפשי של הנאשמת מורכב מזה שנים. היא מטופלת במרפאה לבריאות הנפש ונמצאת

במעקב רפואי ותרופתי, ולטענתו, מצבה הנפשי מוביל לקשיים בהתמודדות עם יחסים בינאישיים וקיימים יחסים מורכבים בינה לבין שכניה. כמו כן, טען כי נוכח מצבה הנפשי של הנאשמת - עינוי הדין שנגרם לה מועצם.

לסיכום ובהמשך למפורט, טען ב"כ הנאשמת כי במקרה זה, בשים לב לנסיבות העושה והמעשה, האיזון בין האינטרס הציבורי שבשמירה על זכויות הנאשמת, קטיעת המשך התנהלותו הלא סבירה של הפסיכיאטר המחוזי, והגברת אמון הציבור בבית המשפט תוך ריסון כוחה של הרשות - עולים על האינטרס הציבורי שבניהול ההליך, ומשכך יש לבטל כתב האישום אשר תלוי ועומד כנגד הנאשמת.

ב"כ הנאשמת הגיש מסמכים רפואיים לתמיכה בטענותיו לעניין מצבה הנפשי של הנאשמת והשלכותיו.

ב"כ הנאשמת אף הפנה לפסיקה כתמיכה בעתירתו, צרף מסמך מטעם משרד הבריאות מיום 03/02/19 בעניינה של הנאשמת, וכן צרף פנייה שנעשתה למנכ"ל משרד הבריאות מטעם הסניגוריה הציבורית מיום 11/11/20.

4. ב"כ המאשימה טענה בתגובתה מיום 27/12/20 כי יש לדחות עתירת ב"כ הנאשמת, וזאת בשים לב למבחן התלת שלבי שנקבע בפסיקה לבחינת טענת הגנה מן הצדק.

לטענת ב"כ המאשימה, אכן מועד הבדיקה הנדחית הוא בעוד כ-10 חודשים ומדובר בדחייה ממושכת, אך לא כזו אשר יכולה להוביל לביטול כתב האישום, וביתר שאת נוכח העובדה שהמאשימה פנתה בבקשה להקדים מועד הבדיקה. לדבריה, טרם התקבל מענה לבקשתה, אך הובהר כי ככל שבדיקה זו תוקדם - הדבר יעשה על חשבון בדיקתו של נאשם אחר.

לטענתה, העיכוב במתן חוות הדעת לא נובעת רק מהתנהלות לשכת הפסיכיאטר המחוזי, אלא אף נובעת משגרת החירום הקיימת בארץ בעקבות התפשטות נגיף הקורונה, כאשר בחלק מהתקופה התקיימו בדיקות חירום בלבד, ואף בשים לב למצוקת כוח האדם במערכת הבריאות הממלכתית.

ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה כי אסור שהאינטרס הציבורי שבניהול ההליך ובהוצאת האמת לאור, הן של נפגעת העבירה והן של הציבור ככלל, ישכחו אל מול נסיבותיה האישיות של הנאשמת, וזאת במיוחד בשים לב לכך שלנאשמת מיוחסת היזק לרכוש של המתלוננת בסך של 2,201 ₪, ואף איומים ביום שלמחרת גרימת הנזק.

עוד הוסיפה וטענה כי אין להתעלם מכך שהתנהלות הרשות לא נובעת מגחמה חסרת בסיס רציונאלי, מטעמים של אפליה או משיקולים זרים, וכי זו נובעת מבעיה אובייקטיבית, מורכבת וחיצונית לפסיכיאטר המחוזי - אשר מגלמת בתוכה מצרף של בעיות שמשרד הבריאות מתמודד עמם ברמה הכלל ארצית ובמרחב לכיש בפרט.

איני יכולה שלא להעיר בנקודה זו לאחר ששמעתי את עמדת נציגת משרד הבריאות, הגברת שקד, במסגרת תיק אחר

שעסק בסוגיה זו ולציין שמסופקני אם משרד הבריאות אכן מתמודד עם הבעיה שנוצרה ופעול למציאת פתרון לבעיה שכן בפועל נציגת משרד הבריאות לא יכלה להציג כל תכנית של המשרד לטיפול בבעיה שנוצרה (ראו: **פרוטוקול מיום 18/11/20 בת.פ 21733-08-19**)

לטענת ב"כ המאשימה, לקבלת עתירה זו של ב"כ הנאשמת עשויות להיות השלכות רוחביות ובהן הצפה של בקשות לבדיקות פסיכיאטריות, על בסיס מוצדק ושלא, וטענות לעיוות דין ופגיעה בעקרונות הצדק וההגנות כשהפסיכיאטר המחוזי לא יוכל לעמוד בהן.

לבסוף, טענה ב"כ המאשימה כי מאחר ואין מדובר בנאשמת עצורה או כזו הנמצאת בתנאים מגבילים, ומאחר ומדובר בתיק שנפתח אך בחודש אוקטובר 2019 בגין עבירות שבוצעו בחודש יולי 2019 - על בית המשפט להימנע מביטול כתב האישום ולנקוט באמצעים מתונים יותר לריפוי הפגם, כגון קידום ההליך בקבלת מענה מסודר ואף קביעתו להוכחות במידת הצורך, וזאת במקביל לקיום הבדיקה. לדבריה, על אף שמטעמי חסכון בזמן שיפוטי טענה לעניין מצבו הנפשי, שהיא טענת הגנה, מתבררת בתחילת ההליך - במקרה כגון זה, יש מקום לשנות סדר הדברים.

המסגרת הנורמטיבית

5. סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ"), קובע כי "לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן-

...

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגנות משפטיות".

6. בפרשת יפת, ע"פ 2910/94 יפת נגד מדינת ישראל (28/02/96), נקלטה לראשונה טענת ההגנה מן הצדק כאמצעי הגנה מפני התעמרות מצד הרשויות כלפי נחקרים ונאשמים ונקבע בה מבחן "ההתנהגות הבלתי נסבלת של הרשות".

בהמשך הורחבה הדוקטרינה ונקבע בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נגד בורוביץ' (31/03/05), מבחן גמיש יותר לקבלתה - מבחן "הפגיעה הממשית בתחושת הצדק וההגנות". בפסק דין זה נקבע מבחן תלת שלבי לקבלת ההגנה - בשלב הראשון, בחינת הפגם ועוצמתו, בשלב השני, בחינה האם קיום ההליך הפלילי, בשים לב לקיום הפגמים, יש בו משום פגיעה בתחושת הצדק וההגנות, ובשלב השלישי, בחינת הסעד ההולם המאזן בין כלל השיקולים, האינטרסים והערכים העומדים ביסוד ההליך הפלילי, לבין הפגמים שנפלו בהליך.

במסגרת **תיקון 51 לחסד"פ** נקלטה דוקטרינת "ההגנה מן הצדק" לספר החוקים, ובהתאם להוראת **סעיף 149(10) לחסד"פ** נקבע כי ככל שהגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגנות

משפטית, אזי תתקבל הטענה. על הגנה זו חל **סעיף 150 לחס"פ**, לפיו משנתקבלה טענה מקדמית - רשאי בית המשפט לתקן את כתב האישום או לבטלו.

7. כמו כן, ברע"פ **1611/16 מדינת ישראל נגד ורדי (31/10/18)** (להלן: "רע"פ ורדי") קבע בית המשפט העליון כי "דוקטרינת ההגנה מן הצדק ככלל, והטענה לאכיפה מפלה בפרט - אינן מוגבלות בקיומו של מניע פסול העומד בבסיס פעולות הרשות..." עם זאת, צוין כי "יש להעניק משקל בשלב השני גם לעובדה כי הרשות פעלה בתום-לב, ללא מניע פסול, או כוונת זדון. מטבע הדברים, התוצאה תהא שרק מקרים נדירים וחריגים בהם נטענה טענה לאכיפה מפלה שאיננה תוצאה של כוונת זדון יקימו לנאשם הגנה מן הצדק".

זאת ועוד, ברע"פ **1201/12 קטיעי נגד מדינת ישראל (09/01/14)** נקבע כי "הבחינה האם המצב המשפטי עומד בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית מופנית לא רק כלפי התנהלות התביעה אלא גם רשויות אחרות, ואף גורמים אחרים המשפיעים על ההליך הפלילי".

8. בכל הנוגע למועד ההכרעה בטענה הנוגעת לכשירותו ואחריותו של נאשם אפנה לע"פ **6294/11 פלוני נגד מדינת ישראל (20/02/14)** (להלן: "ע"פ פלוני"). שם נדונה השאלה מהו המועד הראוי לדון בטענת נאשם כי הוא אינו כשיר להעיד, ובית המשפט העליון קבע כי: "להחלטה האם כשיר הנאשם להעיד ישנה משמעות מעשית, שכן שתיקתו עשויה להוות חיזוק ולעיתים אף סיוע לראיות העומדות לחובתו, בהתאם לסעיף 162 לחוק סדר הדין הפלילי. לפיכך, ועל מנת שיוכל נאשם לכלכל צעדיו, ובהתחשב בעובדה כי בדיני נפשות מדובר, ראוי כי בית המשפט יכריע בטענה במועד המוקדם ביותר האפשרי לאחר שהועלתה מפי הנאשם או בא כוחו... מקומה הטבעי של טענה זו הוא בין הטענות המקדמיות שיש לדון בהן בתחילת המשפט ובכל מקרה בסמוך לאחר העלאתה על ידי הנאשם או בא כוחו".

הגם שמדובר בקביעה של בית המשפט הנוגעת להעלאת טענה מסוג אחר, סבורני כי ניתן ללמוד מקביעה זו גם לענייננו.

מן הכלל אל הפרט

9. בהיעדר התנגדות מטעם המאשימה, הופנתה הנאשמת בחודש פברואר 2020 לבדיקה פסיכיאטרית לצורך בחינת אחריותה וכשירותה לעמוד לדין, ודין המשך לצורך קבלת חוות הדעת נקבע ליום 27/05/20.

עם זאת, לאור התפרצות נגיף הקורונה והיעדר חוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי - נדחה מועד הדיון ליום 30/09/20 וניתנה ארכה להגשת חוות הדעת עד ליום 27/09/20. כמו כן, לאור שינוי פגרת סוכות נדחה מועד הדיון בשנית ליום 03/01/21 והובהר כי חוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי תוגש עד ליום 27/12/20.

ביום 06/12/20 התקבלה הודעה מטעם הפסיכיאטר המחוזי לפיה מפאת עומס עבודה ומגבלת כוח אדם, ומאחר והמערך הפסיכיאטרי בבתי החולים ברזילי וסורוקה מסרבים לבצע את חוות הדעת המופנות אליו - חל עיכוב קשה, ומשכך תוזמן הנאשמת לבדיקה רק ליום 27/10/21.

דהיינו, לאחר שניתנו לפסיכיאטר המחוזי כ- 10 חודשים לצורך הכנת חוות הדעת, הוא ביקש דחייה נוספת של כ-10 חודשים לצורך כך.

לכל בר דעת ברור כי 20 חודשים הוא פרק זמן לא סביר לצורך הכנת חוות דעת, וזאת גם אם קיים עומס עבודה חריג בלשכת הפסיכיאטר המחוזי מכל סיבה שהיא.

10. במבחן התלת שלבי ל"בחינת הפגיעה הממשית בתחושת הצדק וההגינות" אשר נקבע בפרשת בורוביץ, מהמפורט לעיל עולה כי לא רק שקיים פגם - דחיית מועד מתן חוות הדעת הפסיכיאטרית בעניינה של הנאשמת, אלא כי עוצמת הפגם גבוהה ביותר בשים לב למשך תקופת הדחייה - כ-20 חודשים ממועד שליחת הנאשמת לבדיקה ועד לתאריכה המיועד, בחודש אוקטובר 2021, וזאת על אף החלטותיו של מותב זה.

אני דוחה טענת ב"כ המאשימה לפיה מצב החירום הקיים בארץ בעקבות התפשטות נגיף הקורונה הוא גורם משמעותי במשך תקופת הדחייה לצורך קבלת חוות דעת פסיכיאטרית, וזאת בשים לב לכך שהפסיכיאטר המחוזי עצמו לא טען כי זהו הגורם לעיכוב, אלא טען כי העיכוב נובע מסירובם של בתי החולים לבצע בדיקות פסיכיאטריות אשר לו הסמכות להעביר לטיפולם.

11. פגם זה איננו טכני במהותו, אלא פוגע באופן משמעותי באפשרות לקיום משפט הוגן לנאשמת.

כידוע, כשם שהציבור זכאי לתבוע העמדה לדין של עבריינים והענשתם, על החברה בכלל ובתי המשפט בפרט לאפשר לנאשמים משפט הוגן. חלק אינהרנטי מקיום משפט הוגן הוא קיומו של הליך יעיל שמתנהל תוך פרק זמן סביר ונראה כי עיקרון זה קיבל משנה תוקף עם חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

[ראו: ע"פ 125/74 מירום נגד מדינת ישראל (11/09/75) ובג"צ 6972/96 התנועה לאיכות השלטון נגד היועץ המשפטי לממשלה (09/06/97), סעיפים 18-21].

ודוק, מעבר לחובה של כל אדם לקיים החלטות בית המשפט, בעניינו של הפסיכיאטר המחוזי, שתפקידו נקבע בחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א - 1991 (להלן: "חוק טיפול בחולי נפש") ובהתאם להוראת סעיף 1 לחוק זה הוא מהווה פסיכיאטר בשירות המדינה - חלה עליו אף החובה לבצע את תפקידו באופן סביר ותוך פרק זמן הגיוני.

מעבר לאמור, ברי כי התמשכות ההליך דווקא בעניינם של נאשמים המופנים לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית בשל קיומו של רקע נפשי, יש בו משום עיוות דין משמעותי. זכותו של מי שנאשם על ידי מדינת ישראל בביצוע עבירה פלילית לניהול יעיל והוגן של ההליך, בין היתר, בשל הקושי והמצוקה הנגרמים למי שעומד לדין פלילי. על אחת כמה וכמה כשעסקינן בנאשמת בעלת רקע נפשי, אשר ברי כי התמשכות ההליך וקיומו של כתב אישום פלילי כנגדה, גורמים לעינוי דין משמעותי עבורה.

בעניין זה אציין כי עיוות הדין נגרם לא רק לנאשמת עצמה אלא גם לנפגעת העבירה, שגם האינטרס שלה הוא שההליך יתנהל באופן יעיל ומהיר.

12. באשר לטענת האפליה ביחס למחוזות אחרים - מאחר ולא הוגשו לעיוני נתונים סטטיסטיים לעניין זה וב"כ הנאשמת הסתפק בהודעה כללית הנובעת מבדיקה שערך אל מול מחוזות אחרים, לא אוכל לקבוע מסמרות בסוגיית האפליה. עם זאת, יש לציין כי ברי שככל שטענתו זו של ב"כ הנאשמת נכונה, אזי עוצמת הפגם גוברת בשים לב לפגיעה בזכות לשוויון, כאשר לכאורה נאשמים במחוז הדרום מקבלים מהמדינה הזדמנות שונה בשאלת בירור מצבם הנפשי, וזאת אך בשל מקום מגוריהם.

13. עוד יש לציין כי קיימת משמעות למועד ביצוע הבדיקה הפסיכיאטרית הנעשית לנאשמים באשר לשאלת האחריות, ובדיקה הנעשית בסמוך ככל הניתן למועד האירועים נשוא כתבי האישום - יש בה כדי לתת אינדיקציה טובה יותר למצבם הנפשי של הנאשמים באותה העת. ככל שחולף זמן ארוך יותר ממועד ביצוע העבירה ועד קיומה של בדיקה פסיכיאטרית, ישנו קושי לקבל תמונה ברורה על המצב הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה, ובכך יש להגביר את החשש לעיוות דין ולניהול משפט שלא יעשה צדק.

14. באשר למועד ביצוע הבדיקה ביחס לניהול ההליך - כפי שניתן להסיק מע"פ פלוני, בשאלת כשירותו של הנאשם, ובדרך של קל וחומר - בשאלת אחריותו, בשל חשיבותה והשפעתה על ניהול ההליך, ראוי כי בית המשפט יכריע בסוגיות אלה במועד המוקדם ביותר האפשרי, וכי מקומם הטבעי הוא בין הטענות המקדמיות שיש לדון בהן בתחילת המשפט.

טענת ב"כ המאשימה לפיה ניתן לדחות ההכרעה בשאלת הכשירות והאחריות לשלב ההגנה במשפט תמונה בעיניי. ראשית, כיצד על בית המשפט לנהל משפט נגד אדם שלא ברור כלל כי הוא כשיר לעמוד לדין? שנית, האם זוהי הדרך היעילה והנכונה לנהל משפטם של נאשמים? הרי, פעמים רבות שאלת האחריות והכשירות הנפשית מאפשרת סיומו של ההליך ללא הזדקקות לשמיעת עדים וקביעת דיונים רבים בתיק. מעבר לאמור, לא בכדי המאשימה מעולם לא העלתה טענה מסוג זה, אלא לאחרונה בתיקים בהם הועלתה טענה דומה, ובמרבית המקרים טענה לעניין שאלת הכשירות והאחריות מועלית ונבדקת עם תחילת ההליכים, בהסכמת המאשימה כמו במקרה המונח לפתחי.

15. מהמפורט שוכנעתי כי אף לשאלה האם קיום ההליך הפלילי, בשים לב לקיום הפגם, יש משום פגיעה בתחושת הצדק וההגיונות - התשובה היא חיובית.

בית המשפט שב ומבהיר כי נאשמים ככלל, ובפרט נאשמים אשר מצבם הנפשי מורכב מלכתחילה ומשכך מופנים לבדיקת הפסיכיאטר המחוזי - לא צריכים להינזק ממחלוקות פנימיות במשרד הבריאות, וסכסוך פנימי לא צריך להתנהל על גבם ולהוביל לסחבת כה משמעותית אשר מובילה לאי קידום ההליך המשפטי בעניינם באופן שמהווה פגיעה בתחושת הצדק וההגיונות.

אין ספק כי נגרם עיוות דין לנאשמת אשר יתכן וזכאית להגנה מחמת אי שפיות ואשר מוצאת עצמה בהליך משפטי

ממושך, אשר אין ביכולתה לקדם, וזאת באופן שסביר כי אף משפיע על מצבה הנפשי.

16. משקבעתי כאמור, אעבור לשלב השלישי - בחינת הסעד ההולם המאזן בין כלל השיקולים, האינטרסים והערכים העומדים ביסוד ההליך הפלילי, לבין הפגמים שנפלו בהליך.

כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה ביצוע עבירת היזק לרכוש במזיד ועבירת איומים, כמפורט לעיל. נסיבות ביצוע עבירת ההיזק לרכוש במזיד לכאורה אין קלות, וזאת נוכח העובדה כי הנאשמת גרמה לנזק לא מבוטל לרכושה של המתלוננת תוך שהיא מגיעה לפתח ביתה בעת ביצוע העבירה. עם זאת, מבלי להמעיט בחומרת עבירת האיומים, ניתן לקבוע כי נסיבות ביצועה לכאורה קלות הן, וזאת בשים לאופן ביצועה. כמו כן, יש להסב תשומת הלב לכך שעל אף שהמעשים לא בוצעו באותו המועד, אלה בוצעו בהפרש של כיממה בלבד זה מזה. משכך, ניתן לקבוע כי הפגיעה בערכים המוגנים איננה מצויה ברף הנמוך ביותר, אולם אף לא מצויה ברף הגבוה או אף הבינוני.

ממסמך מטעם משרד הבריאות מיום 03/02/19 אשר הוגש על ידי ב"כ הנאשמת עולה כי הנאשמת מאובחנת כמתמודדת עם סכיזופרניה, מטופלת במרפאה לבריאות הנפש בקרית גת, ונמצאת במעקב פסיכיאטרי, תרופתי ושיקומי. באותה תקופה הנאשמת הייתה מאוזנת וללא אשפוזים בשנים שקדמו לכתיבת המסמך, ודווח כי לה יחסים מורכבים עם שכניה וכי קיים אף קושי ביחסים הבין אישיים אשר איתו מתמודדת בין היתר באמצעות טיפול שהיא משתפת פעולה בו.

המפורט במסמך זה, בשים לב אף למשך פרק הזמן בו בוצעו העבירות, יכול לשפוך אור על הסיבות שהובילו את הנאשמת לביצוע העבירות, כפי שבהחלט יכול היה להתברר באם הייתה מוגשת חוות דעת פסיכיאטרית תוך פרק זמן סביר מביצוע העבירה.

העובדה כי העיכוב בקיום הבדיקות ומתן חוות הדעת איננו נובע מהתנהגות מכוונת של הפסיכיאטר המחוזי, אלא מקושי אובייקטיבי בניהול שנוצר במחוז דרום בכלל ובמרחב לכיש בפרט - אין בה כדי לשנות מהחלטתי.

ודוק, במסגרת ת"פ **21733-08-19** התקיימו מספר דיונים אליהם התייצבו נציגי משרד הבריאות, נציגי לשכת הפסיכיאטר המחוזי ונציגי בית החולים ברזילי. מפרוטוקולי הדיונים האחרונים בתיק זה עולה כי המצב שנוצר נובע מסיבות רבות ומגוונות, אך גם בשל אופן ניהול הדברים על ידי לשכת הפסיכיאטר המחוזי והתעלמות של בית החולים ברזילי מהוראת חוק מפורשת המחייבת את בית החולים לבצע בדיקות המועברות אליו מלשכת הפסיכיאטר המחוזי **(ראו: פרוטוקול דיון מיום 18/11/20 ומיום 28/12/20)**.

כך יוצא כי על אף שלא ניתן לומר כי ההתנהלות היא מכוונת, הרי שניתן להסיק כי בהתנהלות אחראית יותר, תוך תכנון ארוך טווח, לצד התנהלות המכבדת את הוראת המחוקק, היה ניתן להימנע מהמצב שנוצר.

כבר נקבע כאמור ברע"פ ורדי כי דוקטרינת ההגנה מן הצדק אינה מוגבלת בקיומו של מניע פסול העומד בבסיס

פעולות הרשות. אומנם יש להעניק משקל לעובדה כי הרשות פעלה ללא מניע פסול או כוונת זדון, אך אין בדבר כדי למנוע קבלת טענת הגנה מן הצדק במקרה המתאים.

לאור האמור, אין ספק כי נגרם עינוי דין לנאשמת בדחייה הממושכת שבמתן חוות הדעת הפסיכיאטרית בעניינה, כמפורט לעיל, ובאיזון בין השיקולים השונים, אני סבורה כי ניתן להורות על ביטול כתב האישום כנגדה.

17. לאור כל המפורט בהרחבה לעיל, באיזון כלל השיקולים, האינטרסים והערכים, אל מול הפגמים שנפלו בהליך - שוכנעתי כי מקרה זה מצוי במסגרת המקרים החריגים בהם קיומו של פגם המהווה פגיעה בתחושת הצדק וההגינות, על אף שאיננו תוצאה של כוונת זדון - יוביל לביטול כתב האישום התלוי ועומד כנגד הנאשמת.

משכך, אני מקבלת את בקשת ב"כ הנאשמת לביטול כתב האישום.

18. בשולי הדברים יאמר כי טענת ב"כ המאשימה לפיה קבלת עתירה זו של ב"כ הנאשם עשויה להוביל להצפה של בקשות לבדיקות פסיכיאטריות, על בסיס מוצדק ושלא, וטענות לעיוות דין ופגיעה בעקרונות הצדק וההגינות כשהפסיכיאטר המחוזי לא יוכל לעמוד בהן - ראוי היה שלא תיטען, וזאת בשים לב לתום הלב וליושרה המצופים והמיוחסים לנציגי המאשימה וההגנה בניהול ההליכים בפני בית המשפט באופן שלא יוביל להתמשכותו לשווא. מה גם שבמציאות, על אף שכיום הפניית נאשם לבדיקה פסיכיאטרית מובילה לעיכוב משמעותי בניהול ההליך, לא נטען כי קיימת הצפה של הפניות לבדיקה ומרבית ההפניות נעשות בלאו הכי בהסכמת המאשימה.

19. כל דיון עתידי בתיק - בטל.

מזכירות תעדכן יומן ותמציא ההחלטה לב"כ הצדדים וללשכת הפסיכיאטר המחוזי.

20. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשפ"א, 30 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.